

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΤΟΥ ΙΟΡΔΑΝΙΤΟΥ

Τήν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς, 4ην /17ην Μαρτίου 2024, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Γερασίου τοῦ Ἰορδανίτου εἰς τὴν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ Ἱερὰν Μονήν, τὴν κειμένην εἰς τὴν Δυτικὴν ὄχθην τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ ὀλίγον πρὸ τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ εἰς τὴν Νεκράν θάλασσαν.

Κατὰ τὴν ἐορτὴν αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία ὅλη, ἰδίᾳ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων, ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς ὅτι ὁ Ὅσιος Γεράσιμος κατήγετο ἐκ Λυκίας, προσῆλθεν εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν διὰ προσκύνησιν τῶν Ἁγίων Τόπων τὸ ἔτος 451, καὶ ἐμόνασεν εἰς ἓν ἀναχωρητήριον παρὰ τὴν Νεκράν θάλασσαν ἀρχικῶς. Παρασυρθεὶς ὑπὸ τῶν Μονοφυσιτῶν ἐπλανήθη, ἐπανῆλθεν ὅμως εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου. Μετὰ ταῦτα, ἱδρυσε παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ἰορδάνου «Λαύραν περιφανῆ» καὶ ἐν αὐτῇ Κοινόβιον, ἔχων ὡς συνασκητὴν τὸν ἅγιον Κυριακόν. Ὁ βίος αὐτοῦ ἐσημειώθη διὰ πολλῶν θαυμαστῶν ἔργων. Ἐκοιμήθη τὸ 475, γενόμενος καθοδηγητὴς χιλιάδων μοναχῶν καὶ λαϊκῶν εἰς τὴν μοναχικὴν καὶ ἐν Χριστῷ ζωὴν.

Εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Μονῆς ταύτης, ἐτέλεσε τὴν θεῖαν Λειτουργίαν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργούντων Αὐτῷ τῶν Ἀρχιερέων Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου, τῶν Σεβασμιωτῶν Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, Ἀνθηδώνος κ. Νεκταρίου Ἐξάρχου εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Πέλλης κ. Φιλουμένου, τῶν Ἱερομονάχων Ἀρχιμανδριτῶν π. Ματθαίου Γέροντος Δραγουμάνου, π. Στεφάνου Ἐξάρχου εἰς Μόσχαν, π. Ραφαήλ Ἐξάρχου Ἀθηνῶν, π. Ἀμφιλοχίου, π. Κλαυδίου, π. Ἱερωνύμου, π. Κυριακοῦ τοῦ Ἀββᾶ Γερασίου, Ἀραβοφώνων καὶ Ρωσοφώνων Πρεσβυτέρων, τοῦ Πρεσβυτέρου π. Ἠσσα Μοῦσλεχ καὶ τοῦ Πρεσβυτέρου π. Μποῦλος, τοῦ Ἀρχιδιακόνου Μάρκου καὶ τῶν Ἱεροδιακόνων π. Εὐλογίου καὶ π. Δοσιθέου, ψάλλοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Μαδάβων κ. Ἀριστοβούλου μετὰ τῶν μαθητῶν τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς Σιών καὶ μετεχόντων ἐντοπίων καὶ προσκυνητῶν, παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Δημητρίου Ἀγγελοσοποῦλου καὶ προσκυνητῶν ἐκ Κύπρου καὶ πιστῶν ἐκ διαφόρων περιοχῶν τοῦ Ἰσραὴλ.

Εἰς τὸ Κοινωνικὸν τῆς θείας Λειτουργίας ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον ὁ Μακαριώτατος ὡς ἐπεται:

«Ὁφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν» (Ψαλμ. 33) «Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κυρίου στρέφονται εὐμενῶς πρὸς τοὺς δικαίους καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ κλίνουν μέ προσοχὴν εἰς τὴν παράκλησίν των», ἀναφωνεῖ ὁ ψαλμωδός.

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ τῆς ἐρήμου τοῦ Ἰορδάνου, ἐνθα ἡ Λαύρα τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρός ἡμῶν Γερασίου τοῦ ἀπὸ Λυκίας, ἵνα ἐορτίως τιμήσωμεν τὴν ἱερὰν αὐτοῦ μνήμην.

Ὁ θεομακάριστος Γεράσιμος ἀνεδείχθη εἷς ἐκ τῶν μεγάλων ἀναχωρητῶν, τῶν διαλαμπάντων ἐν Παλαιστίνῃ κατὰ τὸν 5^{ον} αἰῶνα. Κατὰ τὴν προσκυνηματικὴν αὐτοῦ ἐπίσκεψιν εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους, περιώδευσεν ἅνα τὰς μεγάλας Μονὰς τῆς Παλαιστίνης καὶ ἐγκατεστάθη μονίμως εἰς τὴν ἐνταῦθα ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ὠκοδόμησε μεγάλην Λαύραν, ἡ ὁποία ἀπέβη περιφανὴς κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Κυρίλλου Σκυθοπολίτου, γράφοντος ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ: «Τότε δὴ ὁ μακάριος Σάββας τοῦ τριακοστοῦ πέμπτου τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας χρόνου πληρωθέντος... ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν ἀνατολικὴν ἔρημον τοῦ ἐν ἁγίοις Γερασίμου τό τηνικαῦτα (= τοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον) φωστῆρος δίκην (κατὰ τὸν τρόπον) ἐκλάμποντος καὶ ἐν τῇ κατὰ τὸν Ἰορδάνην ἐρήμῳ τὰ τῆς εὐσεβείας σπεύροντος σπέρματα».

Ὦντως ὁ μέγας Γεράσιμος ἐξέλαμπε ὡς φωστήρ, τούτέστιν ἀκτινοβολοῦσε τό φῶς τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔσπειρε τὰ σπέρματα τῆς εὐσεβείας, δηλαδή τὴν ὑγιαίνουσαν καὶ σωτηριώδη ὁρθόδοξον πίστιν. Τό γεγονός τοῦτο ἐπιβεβαιοῖ ἡ πνευματικὴ σχέσις, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ Ἀββᾶς Γεράσιμος μετὰ τοῦ Μεγάλου Εὐθυμίου, τὸν ὁποῖον συναντοῦσεν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ρουβᾶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν νηστειῶν. «Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἁγίων νηστειῶν, ὁ ὁσιος Γεράσιμος ἐλάμβανεν τὸν Ἀββᾶν Κυριακόν, τὸν μονάζοντα ἐν τῇ Λαύρᾳ αὐτοῦ, εἰς τὴν πανέρημον τοῦ Ρουβᾶ, οἵτινες αὐτόθι ἡσύχαζον ἕως τῆς τῶν Βαίων ἐορτῆς κατὰ Κυριακὴν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Μεγάλου Εὐθυμίου κοινωνοῦντες. Ὀλίγου δέ τινος χρόνου διελθόντος καὶ τοῦ Μεγάλου Εὐθυμίου ἐν Χριστῷ τελειωθέντος εἶδεν ὁ ἐν ἁγίοις Γεράσιμος τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ὑπὸ ἀγγέλων ὁδηγουμένην καὶ εἰς οὐρανὸν ἀναφερομένην καὶ λαβὼν τὸν Ἀββᾶν Κυριακόν ἀνῆλθεν εἰς τὴν μονὴν αὐτοῦ καὶ τό σῶμα κηδεύσας ὑπέστρεψεν», μαρτυρεῖ ὁ Κύριλλος Σκυθοπολίτης.

Ὁ Πατὴρ ἡμῶν Γεράσιμος ἐπέλεξε τὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀναχωρητικὸν βίον, ἀκούων εἰς τό Δαυϊτικὸν λόγιον: «ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων καὶ ἠὺλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ» (Ψαλμ. 54, 8) καὶ δὴ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ἰορδάνου, ἔνθα τό πρῶτον ἀνεχώρησεν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, κηρύσσων καὶ λέγων· «μετανοεῖτε· ἥγγικεν γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν», (Ματθ. 3, 1-2).

Ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐσχόλαζε, εἶχεν δηλαδή τὸν ἐλεύθερον καιρόν, ὁ ὁσιος Γεράσιμος, ἵνα μετὰ ἡσυχίας, ἀσιτίας καὶ ἀδιαλείπτου προσευχῆς γνωρίσῃ τὸν θεόν κατὰ τό γεγραμμένον: «σχολάσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ θεός», (Ψαλμ. 45,11). Ἑρμηνεύων τό λόγιον τοῦτο ὁ Μέγας Ἀθανάσιος λέγει: «εἰ μὴ γάρ τις πάσης κοσμικῆς φροντίδος γένηται ἐκτός, οὐ δύναται γνῶναι τὸν θεόν». «Αὕτη μὲν οὖν ἡ σχολή (ἀσχολία) ἀγαθὴ τῷ σχολάζοντι καὶ ὠφέλιμος, ἡσυχίαν ἐμποιοῦσα πρὸς τὴν τῶν σωτηρίων διδαγμάτων ἀνάληψιν (γνῶσιν)», λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος.

Αὕτη δέ ἡ «τῶν σωτηρίων διδαγμάτων ἀνάληψις, γνῶσις, «δέν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν θείαν σοφίαν, ἡ ὁποία κατὰ τὸν Σολομῶντα: «ἀπαύγασμα γάρ ἐστὶ φωτός ἀϊδίου καὶ ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον τῆς τοῦ θεοῦ ἐνεργείας καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ... καὶ εἰς ψυχὰς ὁσίου μεταβαίνουσα φίλους θεοῦ κατασκευάζει» (Πρβλ. Σοφία Σολ. 7, 26-27) Εἰς τοιοῦτον «ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον τῆς τοῦ θεοῦ ἐνεργείας εἰργάσατο τὴν διάνοιαν αὐτοῦ ὁ θεοφόρος Πατὴρ ἡμῶν Γεράσιμος, κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην: «Οἶδαμεν δέ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. Οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος», (Α' Ἰωάν. 5,20).

Ὁ θεῖος ἔρως πρὸς τὸν ἐπουράνιον βασιλέα Χριστόν εἶναι ἡ δύναμις τῆς θείας ἐνεργείας τῆς ἀποκαλυπτούσης εἰς τοὺς ἔχοντας καθαρὰν τὴν καρδίαν τό ἀληθές

φῶς τῆς αἰωνίου ζωῆς, τούτέστιν τόν Υἱόν καί Λόγον τοῦ Θεοῦ, τόν Χριστόν. Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς διακρίνονται οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας, ἰδιαιτέρως οἱ μάρτυρες καί οἱ ἀναχωρηταί ἀσκηταί τῆς ἐρήμου. «Ὁ ἐμός ἔρως ἐσταύρωται» (= ἔχει σταυρωθεῖ, ὁ Χριστός) καί οὐκ ἐμοί πῦρ (= ἐπιθυμίαν) φιλόῦλον· «ὕδωρ ζῶν» (Ἰωάν. 4,10) καί λαλοῦν ἐν ἐμοί ἔσωθέν μοι λέγον· δεῦρο πρός τόν Πατέρα. Οὐχ ἡδομαι τροφῇ φθορᾶς οὐδέ ἡδοναῖς τοῦ βίου τούτου· ἄρτον Θεοῦ θέλω, ὃ ἐστίν σὰρξ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐκ σπέρματος Δαυΐδ καί πόμα θέλω, τό αἶμα αὐτοῦ, ὃ ἐστίν ἀγάπη ἁφθαρτος», γράφει ὁ Ἱερομάρτυς Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος.

Ὁ δέ ἀσκητικῶς βιώσας Ἱερός Χρυσόστομος λέγει: «Ἄπαντας μέν φιλῶ τοὺς ἁγίους μάλιστα δέ τόν μακάριον Παῦλον... τοῦτο δέ εἶπον, ἵνα ὑμᾶς κοινωνοὺς ποιήσω τοῦ φίλτρου (τῆς ἀγάπης). Οἱ μέν γάρ τόν σωματικόν ἔρωτα ἐρῶντες εἰκότως αἰσχύνονται ὁμολογεῖν ... οἱ δέ τόν πνευματικόν, μηδέποτε ὁμολογοῦντες παυέσθωσαν... ἐκεῖνος μέν γάρ ὁ ἔρως ἔγκλημα, οὗτος δέ ἐγκώμιον».

Ἰδοὺ λοιπόν, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, διὰ τί τιμῶμεν καί ἐγκωμιάζομεν τοὺς ἁγίους, ὡς τόν σήμερον ἑορτάζοντα Θεομακάριστον Γεράσιμον. Εἶναι γεγονός, ὅτι πράγματι οἱ Χριστιανοὶ συμμετέχουν εἰς τὴν θείαν ἁγιότητα διὰ τῆς δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἀναδείκνυνται «εἰς ναόν ἅγιον» (Ἐφ. 2,21) καί «εἰς ἔθνος ἅγιον». «Ὑμεῖς δέ γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαός εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τό θαυμαστόν αὐτοῦ φῶς», (Α΄ Πέτρ. 2,9), κηρύττει ὁ κορυφαῖος Ἀπόστολος Παῦλος.

Μέ ἄλλα λόγια, ἀγαπητοί μου, ἡμεῖς ὡς Χριστιανοί ὡς «γένος ἐκλεκτόν» ὀφείλομεν νά ἀποδίδωμεν εἰς τόν Θεόν «τὴν λογικὴν, τὴν πνευματικὴν λατρείαν τῷ Θεῷ, προσφέροντες τόν ἑαυτόν μας μαζί μέ τόν Χριστόν ὡς «θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ», (Ρωμ. 12,1) κατὰ τόν Θεῖον Παῦλον. Δι' αὐτοῦ ἀκριβῶς τοῦ τρόπου γινόμεθα ἀφ' ἐνός μέν σύμμορφοι τῆς κλήσεως τοῦ Χριστοῦ λέγοντος: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καί ἀράτω τόν σταυρόν αὐτοῦ καί ἀκολουθείτω μοι», (Μάρκ. 8,34). Ἀφ' ἐτέρου δέ μιμηταί τοῦ ὁσίου Πατρός ἡμῶν Γερασίμου, οὗτινος ταῖς πρός τόν Θεόν ἱκεσίαις καί ταῖς πρεσβείαις τῆς ὑπερευλογημένης Θεοτόκου ἀξιωθῶμεν, ἵνα διέλθωμεν τό στάδιον τῆς νηστείας τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς ἐν μετανοίᾳ, ἐγκρατείᾳ, ταπεινοφροσύνῃ καί ὑπομονῇ. Μετά δε τοῦ ὑμνωδοῦ εἴπωμεν: «Σύν Ὅσίοις Ὅσιε Γεράσιμε, Χριστῷ παριστάμενος, Αὐτόν καθικέτευσέ ὑπέρ εἰρήνης τῆς δοκιζομαζομένης περιοχῆς ἡμῶν καί σύμπαντος κόσμου». Ἀμήν. Ἔτη πολλά καί Καλή Τεσσαρακοστή.

Κατὰ τὴν παράδοσιν τὴν ἡμέραν ταύτην, Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς, συνεκεντρώνοντο πάντες οἱ ἀρχαῖοι ἀσκηταί εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν Μονήν «τοῦ Καλαμῶνος», τὴν ὁποίαν ἱδρυσεν ὁ Ἅγιος Γεράσιμος ὁ Ἰορδανίτης καί ἐλάβανον τὴν εὐχὴν τοῦ ἐκάστοτε ἡγουμένου καί ὀλίγην τροφήν διὰ τὴν ἐνδυνάμωσιν αὐτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί ἔπειτα ἀνεχώρουν εἰς τὰ ἀσκητήρια αὐτῶν, διὰ νὰ ἐπιστρέψουν καί παλιν διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Βαΐων.

Ἦκολούθησε ἐόρτιος τράπεζα τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ὑπὸ τοῦ φιλέργου καί ρέκτου ἡγουμένου Ἀρχιμανδρίτου π. Χρυσοστόμου ὁ ὁποῖος καί ἐκαλλώπισε τόν Ἱερόν Ναόν καί τὴν Μονήν δι' ὠραίων ψηφιδωτῶν καί ἀνεκαίνισε τὴν Ἱεράν Μονήν καί ἀνέδειξεν αὐτὴν εἰς προσκυνηματικόν, ἐργασιακόν καί κοινωνικόν κέντρον ὡς ὅασιν ἀναψυχῆς ἐνδεῶν καί γηροκομεῖον Ἀγιοταφитῶν Πατέρων.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας